

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΦΙΛΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 59.
Ἐκαστον φύλλον τιμᾶται
λεπτῶν 20.
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ
Ἐν Ἑλλάδι. Δρ. 10
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. Φρ. χρ. 12
ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Φ. Δελαγραμμάτικας

Μιχαήλ Παλαιολόγος

ἢ «*Ἀνάκτησις τῆς Κωνσταντινουπόλεως*» [ἀπόσπασμα: περ. Α', σκ. 6-8]

Εβδομάς, Ἀθήνα

τμ. 6, περ. Β', ετ. Στ, τχ. 17, 29 Ἀπριλίου 1889, σ. 7-9

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Ἡ «Ἀνάκτησις Κωνσταντινουπόλεως»

(Ἀπόσπασμα ἐκ τῆς ἐπαινεθείσης τραγωδίας)

ΣΚΗΝΗ ΣΤ΄

Μετασχηματισμὸς τῆς σκηνῆς εἰς ἕτερον μέρος τοῦ αὐτοῦ κήπου, ἐπίσης καταφύτου. Εἶνε νύξ. Τὸ φῶς τῆς Σελήνης πίπτει ἀκτινηδὸν διὰ τῶν κλάδων τῶν δένδρων.

Θωμᾶς, πρίγκιψ Σαλώνων
εἰσέρχεται ἔμφροτις εἰς τὴν σκηνήν.

Τῆς Ἀχαιῶν ἄρχοντες μὲ ἔστειλαν
Ἐδῶ πρὸς τὸν Νικαίας αὐτοκράτορα
Νὰ ἐξαιτήσω τὴν ἀπελευθέρωσιν
Βιλαρδουίνου τοῦ Μορέως Ἄρχοντος,
Τοῦ ζωγρηθέντος ἐν τῇ μάχῃ Βοδενῶν.
Πλὴν ὁμως, μὲν ἔθεσα τὸν πόδα μου
Ἐπὶ τοῦ μέρους τούτου τοῦ Ἀσιανοῦ,
Ἐφ' οὗ τὴν ἐξουσίαν ἔχουσ' οἱ Γραικοί,
Καὶ γνωριμίαν φιλικὴν συνέθεσα
Μετὰ τοῦ οἴκου τούτου τοῦ βασιλικοῦ,
Κ' ἐγὼ ἀμέσως ἔγεινα αἰχμάλωτος
Μεγάλου πάθους, ὅπερ τὴν καρδίαν μου
Βιβρώσκει, ὡς τὸ ξύλον σκώληξ ἀφανής...

Ὡς, ὅταν ἐκ τῆς κλίνης ἐγειρόμεθα
Καὶ αἰφνιδίως ρίπτοντες τὰ βλέμματα
Ἐπὶ φωτὸς ἀπλέτου, ἐκθαμβούμεθα,
Τοιουτοτρόπως εἰς ἐμὲ ἐπέδρασε

Φῶς τι ὄραϊον καὶ γλυκύ, γλυκύτεατον,
Τὰ μύχια φωτίσαν τῆς καρδίας μου.
Κ' ἐνῶ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἤμην πρότερον
Καὶ παγετώδες πέλαγος κατεῖχέ με.
Ἐντὸς μου ἤδη κάμινον αἰσθάνομαι
Νὰ καταφλέγη διαρκῶς τὰ σπλάγχνα μου,
Ὡ, ναὶ ... καὶ εἶνε ἀδελφὴ τοῦ ἀνακτος,
Ἡ Εὐλογία, τάνθος τὸ θεσπέσιον,
Ὅπερ ἐνταῦθα εἰς τοὺς κήπους κρύπτεται,
Πνοᾶς εὐώδεις ρίπτον εἰς τὰ πέριξ του ...

Συνέπεσε νὰ ἴδω ταύτην σήμερον
Εἰς τοὺς ἀγρούς, τὸν ποδα ἐλαφρότατον
Κινοῦσαν, ὡσπερ χρυσαλὶς τὴν πτήσιν της
Ἐπι τὰ ἀνθη φέρει περυγίζουσα ...
Ὡς εἶδον τὴν μορφήν της, ἡ καρδία μου
Ἐπὶ ἀρρήτου κατελήθη αἰσθήματος
Κ' ἐνόμισα, ὅτ' ἤμην εἰς Πυραδείσον
Τοιοῦτον, ὅπερ τῶν Ἀραβῶν αἱ φυλαί,
Αἱ τρυφηλῶς βιοῦσαι, ἐφαντάστησαν ...
Οἱ ὀφθαλμοὶ μου πρὸς αὐτὴν ἠτένιζον,
Καθὼς ὅπταν θησαυρὸς πολύτιμος
Πρὸ τῶν ποδῶν μας αἰρινιδίως φαίνεται.
Τὰ τρέμοντά μου χεῖλη νὰ τονίζωσιν
Ἀμέσως ἄσμα μετὰ πάθους ἤρξαντο,
Ἡ δ' ἔστη τῆς φωνῆς μου ἐπακούουσα
Καὶ βλέμμα συμπαθείας πρὸς με ρίπτουσα
Τοιοῦτο, ὥστε φθόγγους δὲν ἠδύναντο
Τὰ χεῖλη πλέον νὰ ἀρθρώσωσιν, ἀλλά, ...
Ὡς ἐκ μαγείας, ἄφωνα κατέμενον ...
Πλὴν αὕτη, ὡσπερ αὔρα, πλησιάζασα,
Μελίρρυτον ἀφῆκε πρὸς με τὴν φωνήν.
— Ἐλθέ, Ἰππότα, μ' εἶπεν εἰς τοὺς κή-

[πους μου,
Ὅτε ρωνεῖ ἀλέκτωρ μεσονύκτιον
Τὸν κηπούρον εὐρήσεις ὀδηγὸν πιστόν. —
Καὶ πράγματι, ὡς εἶπε καὶ ἐγένετο.
Ἰδοῦ με ... ἤλθον με καρδίαν πάλλουσαν,
Ὡς πάλλει ἡ καρδία περιμένοντος
Νὰ ἴδῃ χάσμα ὅπως ἀπροσδόκητον.
Ὡ, εὐτυχία ἀφαιτος ἂν δυνηθῶ
Νὰ ὀδηγήσω θησαυρὸν πολύτιμον
Τοιοῦτον ἐκεῖ κάτω εἰς τὰ Σάκλωνα!

Ἀκούεται ἐλαφρὸς θόρυβος

Ἀλλά, νομίζω ... ἔρχεται ... Ἰδοῦ αὐτή.

ΣΚΗΝΗ Ζ'

Θωμᾶς, Εὐλογία σπεύδουσα πρὸς τὸν Θωμᾶν

ΕΥΛΟΓΙΑ

Θωμᾶ, Θωμᾶ.

ΘΩΜΑΣ

Φιλτάτη Εὐλογία μου,
Ἀνέμενόν σε πρὸ μικροῦ ἐδῶ ἐλθών,
Ὡς περιμένει ἀσθενὴς ἀνάρρωσιν.
Σ' ἀνέμενον, ὦ ἄστρον τῆς καρδίας μου,
Καθὼς οἱ γαῦται οἱ κλυδωνιζόμενοι
Νὰ ἴδωσι ποθοῦσιν ὀρηκτήριον ...
Ναὶ, ἤλθες, Εὐλογία ... σὲ εὐχαριστῶ ...
Σὲ βλέπω πάλιν ... εἶμαι εὐτυχέστατος.
Τί λέγω! ἀλλ' ὑπάρχει λέξις ἀρκετὴ
Τὸν ὄγκον ὅλον τῆς εὐδαιμονίας μου
Νὰ δυνηθῇ νὰ εἶπῃ, ὡς αἰσθάνομαι;

ΕΥΛΟΓΙΑ

Ὡ, πόσον, ὦ Ἰππότα, καθυδύνομαι,
Τοὺς λόγους τούτους παρὰ σοῦ ἀκούουσα.
Μὲ ἀγαπᾶς, ὦ φίλε; Λέγε, λέγε μοι ...
Γεννᾶται μοι ἠδύτης ἀνεκλάλητος,
Ὅσαίς πλήττει ἡ ἠχώ τῶν λόγων σου
Τὴν ἀκοήν μου κ' εὐτυχία λούει με,

Ὅπταν λάμψις τις ἐκ τῶν ὀμμάτων σου
Εἰς τὰ ἐμὰ μὲ τόσην χάριν ρίπτεται...
Ἐξακολουθεῖ... λέγε, ὦ Ἰππότα μου,
Μὲ ἀγαπᾶς;

ΘΩΜΑΣ

Ὡ Δέσποιν' ἀξιέραστος,
Συνέπεσε, εἰς ἄλλη περιτρέχουσα,
Κελάδημα νάκουσης τὸ λιγύφθογον
Τῆς ἀηδόνος;

ΕΥΛΟΓΙΑ

Ναὶ, πολλάκις, φίλε μου.

ΘΩΜΑΣ

Ἐξήτασας, ὠραία Δέσποινα, ποτε
Τὸ αἴτιον, δι' ὅπερ τὸ τερπνὸν πτηνὸν
Ἀφίνει τόσον γλυκερὸν κελάδημα;

Εὐλογία, μετὰ περιεργίας.

Εἰπέ, Θωμᾶ.

ΘΩΜΑΣ

Διότι, φίλη μου, αὐτὸ
Δὲν βλέπει τᾶλλο τὸ πτηνὸν... τὴν σύντροφον
Τὴν κρυπτομένην ἔσω ἐν τῇ φωλεᾷ.
Τὸ δὲ κελάδημά του εἶνε στεναγμὸς ...
Ναὶ, στεναγμὸς μὲ ζέσιν ἐξερχόμενος.
Καὶ κελαδεῖ μὲ θλίψιν καὶ μυρολογεῖ,
Ἀχριστοῦ ἴδῃ ἐρχομένην πρὸς αὐτὸ
Τὴν σύντροφόν του... τότε παύει τᾶσμά του
Καὶ ἀρχεται χιλιῶς χαριεντισμούς,
Ἀκκίσματα μυρία, μειδιάματα
Πολλά, πολλά, ὅποσα εἰκονίζουσι
Τὸ αἶσθημα ἐκεῖνο, ὅπερ Ἐρωτα
Ἡ τρέμουσα καρδία ἀπεκάλεσε.

ΕΥΛΟΓΙΑ

Μοὶ ἔδωκας ὄραϊον ἀπεικόνισμα,
Τὸ αἶσθημά ἐμφάνειν τοῦ σοῦ ἔρωτος...
Ὡ, πόσον, φίλε, ὁμοιάζ' ἡ θέσις μας
Μ' ἐκεῖνα, ὅσα ἡ γλυκεῖά σου φωνή,
Ὅποτε τὴν πρῶταν σ' εἶδον, ἐμελεπεν...
Ὡραῖον ἄσμα... πόσον μ' ἤρεσεν! Εἰπέ,
Τραγῶδησον καὶ πάλιν, ὦ Θωμᾶ... Ἰδέ
Ἡ νύξ... ἡ φύσις περὶξ πόσον ἤρεμος
Καθεύδει... μόνον ζυφίων οἱ κριγμοὶ
Ἀκούονται... Τάθῶα ταῦτα τὰ μικρὰ
Προσᾶδουσι τόν...

Θωμᾶς, μετὰ ζέσεως.

Ἐρωτα! ... Εἰπέ, εἰπέ

Τὴν λέξιν, Εὐλογία, τὴν εὐφρόσυνον,
Τὴν λέξιν, ἣτις νύττει ἔσω γλυκερῶς
Τὰ μύχια...

ΕΥΛΟΓΙΑ

Θωμᾶ μου, σέ... σὲ ἀγαπῶ.

Θωμᾶς. Ἐβαλλος λαμβάνει καὶ ἀσπάζεται
τὴν χεῖρά της.

Μὲ ἀγαπᾶς! ὦ φίλη, εἶν' ἀνεμφραστός
Ἡ εὐτυχία, ἦνπερ δρέπω σήμερον!

Εὐλογία, πορευομένη πλησίον τῶν θάμνων.

Ἐλθέ ἐγγὺς τῶν θάμνων νὰ καθίσωμεν.
Ἡ Εὐλογία κάθηται· ὁ Θωμᾶς ἵσταται πλησίον.
Ἄς μέλψωμεν τὸ ἄσμα, ὦ Ἰππότα μου.

ΔΙΩΔΙΑ

I

Ἐντὸς Ἀνακτόρου πλουσίου
Ἄβρα Δεσποινὶς διαμένει,
Καθὼς ἡ Δανάη προσμένει
Τὴν χεῖρα νὰ δράξῃ νυμφίου.
Νὰ τὴν λούσῃ ποθεῖ περισσῇ
Τοῦ Διὸς ἢ βροχῆ ἢ χρυσοῦ.

Τὸ πρόσωπον αὐτῆ προβάλλει
Συχνάκις ἐκ τοῦ παραθύρου,
Ποθεῖ νάναπνεύσῃ Ζεφύρου
Πνοὴν καὶ νάκουσῃ ποῦ ψάλλει
Συνοδεία ἀπέριων πτηνῶν,
Ἐποκάτω δεινῶν πυκνῶν.

Καὶ ἄλλοτε πάλιν ἡ κόρη,
Καθὼς ἡ δορκάς, περιφέρει
Τὸ βῆμα εἰς ἔρημα μέρη.
Ἀνέρχεται, ὡς Νύμφη, τὰ ὄρη,
Νὰ ἀκούσῃ ἀνέμων βοὴν,
Καταρράκτην νὰ ἴδῃ ροήν.

II

Ἐφαύχην ἰππότης καὶ νέος
Διέρχεται ἐφ' ἵππου ρεμβάζων,
Ὡς Ἄγγελος εἶνε ὄρατος
Καὶ φαίνεται οὐδὲν ἐξετάζων,
Ἀλλὰ αἴφνης αὐτὸς συναντᾷ
Τὴν παρθένον κ' εὐθὺς σταματᾷ.

Τὸν βλέπει ἡ κόρη ἐπίσης,
Πλὴν τόμμ' αὐθαρεῖ χαμηλάνει,
Ἄλλ' οὕτως τὴν κάραν ὀφώνει
Καὶ λέγει—εἰπέ μοι, νὰ ζήσης,
Τίς σ' ἐγέννησε, κόρη, βροτός,
Ἡ ἀθάνατος εἶνε αὐτός;

Ἡ νέα, εἰς ταῦτα τὰ ἔπη,
Τὸ λάμπον τῆς ρίπτουσα βλέμμα,
Τὸν ἄγνωστον ἥρωα βλέπει,
Κ' ὀφούσα τὴν χεῖρα ἠρέμα,
—Ὁ Θεός, τῇ λέγει, εἶν' ἐκεῖ,
Εἰς τὴν γῆν ὁ θνητὸς κατοικεῖ.

Πλὴν πάλιν προσθέτει ὁ ξένος.
—Αὐτὰ τὰ θεσπέσια κἀλλη
Νὰ ἔλῃ ὑπάρχει τις ἄλλη,
Ὡς σὺ, ὦ ὠραία παρθένος;
Κι' ἂν πατέρα δὲν ἔχῃς Θεόν,
Ὡς Οὐράνιον φαίνεσαι ὄν.

III

Καὶ ἐκτοῦ ὁ ἥρωας τὸ βῆμα
Ἀπαύτως ἐκεῖ περιφέρει,
Ποθεῖ εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη
Νὰ εὖρη ζωὴν ἢ τὸ μνήμα.
Ἡ καρδία του σφῆδρα κτυπᾷ.
Ἄγαπᾷ, ἀγαπᾷ, ἀγαπᾷ...

Περάναντες τὸ ἄσμα, ἵσταται ἐπὶ μικρὸν ἐ-
ρωτικῶς ἀλλήλως ὀρῶντες, ὅτε ἡ Εὐλογία
αἰρινιδίως ἀνίσταται λέγουσα.

Νομίζω ὅτι κρότον ἤκουσα...

προχωρεῖ εὐρενωσα.

ἀλλά...

Ἀπάτη ἦτο.

Θωμᾶς εὐρενωρ ἐπίτης.

Τίποτε... οὐδέν.

Λαμβανόμενοι ἀπὸ τῶν χειρῶν
ἔρχονται εἰς τὸ προσκήνιον.

ΕΥΛΟΓΙΑ

Θωμᾶ,

Μὲ ἀγαπᾶς, ὡς λέγεις, καὶ πιστεύω σε,
Πλὴν ὁμῶς, ἂν, ὡς εἶνε ἐνδεχόμενον,
Ἀναχωρήσης σήμερον ἢ αὔριον,
Ἡ, ἀφ' ἑτέρου, ἂν τοῦ αὐτοκράτορος
Ἡ γνώμη ἐναντία εἰς τοὺς πόθους μας
Θὰ εἶνε... τότε, φίλε, τί γενήσεται;

ΘΩΜΑΣ

Ω, παῦσον, παῦσον, φίλη Εὐλογία μου.
Αν μάχαιραν ὄξειαν ἐνεβύθιζες
Στὸ πληγωμένον ἤδη στῆθος μου αὐτό,
Θὰ ἦσθανόμην ἄλγος ὀλιγώτερον,
Ἢ ὅσον δοκιμάζω ἐκ τῶν λόγων σου.
Νάναχωρήσω ἄνευ σοῦ; ἄδύνατον!
Ἢ τύχη μου ἠνώθη μετὰ σοῦ στενωῶς
Καὶ ἡ ζωὴ μου κεῖτ' ὑπὸ τὸ νεῦμά σου.
Οὐδέποτε μακρὰν σου, Εὐλογία μου,
Οὐδὲ στιγμήν ὁ νοῦς μου ἔσται ἥσυχος.
Ἐὰν δ', ὡς λέγεις, ἡ βουλή τοῦ ἀνακτος
Θάντικηται ἰς τοὺς πόθους τοῦ θυμίου μου
Καὶ πάλιν τότε δὲν θὰ ἀποθαρρυνθῶ.
Σ' ἀρπάζω ὡς ὁ Πάρις τὴν Ἑλένην του,
Καὶ, ὡς πτηνὰ, πετῶμεν εἰς τὴν θάλασσαν,
Ποῦ ἦτε ναῦς καὶ ναῦται μ' ἀναμένουσι.

Εὐλογία, μειδιῶσα.

Μ' ἀρπάζεις, ὡς ὁ Πάρις τὴν Ἑλένην του!
Ποιητικὴ... ὠραία εἶν' ἡ ἔκφρασις,
Ἄλλ' ἂν οἱ Ἀχαιοὶ μου εἶτα πόλεμον
Κινήσουν ἐκεῖ κάτω εἰς τὰ Σάλωνα;

ΘΩΜΑΣ

Ἐποία δόξα τότε διὰ τὸν Θωμᾶν,
Σοῦ ἔνεκα, ὡς ἦρω, νὰ προσμάχηται.

Ἐν τούτῳ ὁ αὐτοκράτωρ, ἀκολουθούμενος ἐπὶ
τοῦ στρατηγόπουλου καὶ τινῶν σωματοφύ-
λάκων, ἐξερχόμενος τῶν δένδρων, παρου-
σιάζεται αἰφνης πρὸ αὐτῶν.

ΣΚΗΝΗ Η΄.

ΕΥΛΟΓΙΑ, ΘΩΜΑΣ, ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ,
ΣΤΡΑΤΗΓΟΠΟΥΛΟΣ, ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ

Θωμᾶς καὶ Εὐλογία ἔντρομοι.

Ὁ αὐτοκράτωρ!

Αὐτοκράτωρ προχωρῶν μὲ ἄφρον σοβαρόν.

Ναί, ὦ ἔρωτύλοι μου!

Ὁ αὐτοκράτωρ εἶνε, δὲ ἀπηύθησε
Νὰ ἴσταται ἐνταῦθα ἐγκρυπτόμενος
Καὶ νὰ ἀκούῃ τὰς ἀνοησίας σου.

ΘΩΜΑΣ

Ὁ Δέσποτα!

Ἡ δὲ ὑποτονθορῶσι θέλων νὰ γονυκλιτήσῃ
πρὸ τοῦ αὐτοκράτ., ἀλλ' οὗτος ἐμποδίζει
αὐτόν, ποιῶν σημεῖον διὰ τῆς χειρὸς.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ

Ἐνταῦθα, εὐγενέστατε,

Αἰτήσων ἤλθες τὴν ἀπελευθέρωσιν
Βιλλαρδουίνου τοῦ Μορέως πρίγκιπος,
Τοῦ ἐν πολέμῳ αἰχμαλώτου μου, ἀλλά,
Ὡς ἤδη βλέπω, δὲν ὀκνεῖς παντάσῃ
Καὶ τὰς λοιπὰς σου ὄρας νὰ ἐργάζησαι
Ἐπωφελῶς εἰς ἄγραν τείνων δίκτυα...
Ἀντί δ' ἰχθύων τὰς καρδίας προτιμᾶς.
Πολὺ ὠραία εἶν' ἡ ἀλιεία σου.

Θωμᾶς. Προχωρεῖ κατὰ τὸ βῆμα κύπτων
τὴν κεφαλὴν καὶ λέγων εὐλαβῶς.

Ὁ αὐτοκράτωρ, σφάλμα ὄντως ἔπραξα
Τολμήσας νάτενίσω ὁ ἐλάχιστος
Εἰς ὕψος τόσον μέγα... Πλὴν δυνάμεθα
Ἀκτίνας φωτοβόλους καὶ τὴν θαλπωρὴν
Ἥλιου ζωογόνου νὰ διώκωμεν;

Αὐτοκράτωρ, αὐστηρῶς.

Τὸ κρίνεις οὕτω, νῆε ἀφρονέστατε,

Ἐνῷ ἐπ' αὐτοφώρῳ συλλαμβάνω σε
Νὰ ὑποκλέπτῃς τὴν τιμὴν τοῦ οἴκου μου;
Ὁ Θωμᾶς κύπτων τὴν κεφαλὴν ὑποχωρεῖ.
Ἡ Εὐλογία ἐπεμβαίνει, ἐνῷ ἴσταται σιω-
πῶσα καὶ περιδεῆς.

ΕΥΛΟΓΙΑ

Ὁ ἀδελφέ μου καὶ Μονάρχα ἔνδοξε.
Ἄν σφάλμα ἐνυπάρχη εἰς τὴν πράξιν μου,
Τὸ σφάλμα πρέπει εἰς ἐμέ νάποδοθῆ.
Αὐτὸς ὁ ξένος εἰς οὐδὲν ἠμάρτησεν.

Αὐτοκράτωρ, αὐστηρῶς.

Εἰς τὰς γυναῖκας ἐν τῷ οἴκῳ ὄρισται.
Ἰδιαιτέρως τμημά τι νὰ μένωσι
Καὶ τὰ τοῦ οἴκου νὰ φροντίζωσι καλῶς.
Σιώπα καὶ ταχέως ἐκεῖ βάζιζε!

Ἡ Εὐλογία φαίνεται διατάζουσα νὰ κινήθῃ.
Ἡ ὀργὴ τοῦ αὐτοκράτορος φθάνει εἰς τὸ
ἐπακρον. Κτυπῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὸν πό-
δα, λέγει:

Πρέου ἵνα μὴ τι χεῖρον γένηται!

Ἡ Εὐλογία στρέφει, ὅπως ἀπέλθῃ. Ὁ αὐτο-
κράτωρ λέγει πρὸς τοὺς φύλακας

Ἦμεῖς δὲ τοῦτον, φύλακες, συλλάβετε
Καὶ ὀδηγήσατέ τον εἰς τὰς φυλακάς.

Ἡ Εὐλογία, εἰς τὸ ἀκουσμα τοῦτο ἐπιστρέ-
φουσα, τίθεται πρὸ τοῦ ἔραστοῦ της

ΕΥΛΟΓΙΑ

Πρὶν τοῦτον ὅμως, ἀδελφέ μου, ἄγωσι,
Τοῦ σώματός μου ἄνω ἄς διέλθωσιν
Οἱ φύλακες πατοῦντες ἅπαντες.

Αὐτοκράτωρ, ὀργίλως.

Τολμᾶς

Εἰς τὰς διαταγὰς μου νὰ ἀντισταθῆς;

Εὐλογία, ἐκετευτικῶς πλησιάζουσα.

Εἰς τὰς διαταγὰς σου νὰ ἀντισταθῶ!
Οὐδέποτε!... Σὺ εἶσαι αὐτοκράτωρ μου,

Ὁ ἐξουσιαστής μου καὶ ὁ κύριος....

Διάταξόν με νὰ ἀνέλθω παρευθὺς

Εἰς βράχους ἄνω καὶ νὰ ρίψω ὕστερον

Εἰς ἀπορρῶγα βάραθρα τὸ σῶμά μου,

Θὰ πράξω τοῦτο μετὰ πάσης μου χαρᾶς.

Διάταξόν δὲ πάλιν νὰ ἀνάψωσι

Πυρὰν κ' εἰπέ μοι: Εὐλογία, ρίφθητι

Ἐντός! Θὰ ἴδῃς πῶς με βῆμα σταθερὸν

Βαδίζω πρὸς τὰς φλόγας ὑπακούουσα

Στὸν αὐτοκράτορός μου τὰ προστάγματα.

Τὸν ξένον ὅμως τοῦτον ἀπροστάτευτον

Νὰ τὸν ἐγκαταλίπω... εἶν' ἀδύνατον!

ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ

Καὶ ὅμως μοὶ ὀφείλεις τὴν ὑπακοήν!

ΕΥΛΟΓΙΑ

Ὁ, ναί, τὰ πάντα, βασιλεῦ, ὀφείλω σοι.
γονυκλιτοῦσα ἐνώπιόν του, ὀδύρεται.

Λυπήθητί με, ἀδελφέ μου φίλτατε,

Σ' ὀρκίζω ἰς τῶν γονέων τὴν ἀνάμνησιν.
Εἶσαι καλός... Πολλάκις πείραν ἔλαβον

στοργῆς μεγίστης καὶ τῆς καλωσύνης σου.
Τῆς ἀδελφῆς σου, ἀδελφέ μου, φείσθητι.

Τὸ μέγα ἔλεός σου ρίψον εἰς ἡμᾶς.
Ἰδοὺ τοὺς πόδας σ' ἄπτω... Ὁ, συγχώ-

[ρησον

Τὸν ξένον τοῦτον, ὄνπερ ἡ καρδία μου
Ἦγάπησε καθάπερ σέ, ὦ βασιλεῦ!

Ἡ Εὐλογία κλαίει. Ὁ αὐτοκράτωρ δυσφορῶν
ἀπομακρύνεται. Ὁ Στρατηγόπουλος συγκι-
νηθεὶς, ἐπεμβαίνει.

ΣΤΡΑΤΗΓΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐὰν ὁ στρατηγός σου, αὐτοκράτωρ μου,
Ἐφάνη εἰς τὸ Κράτος χρήσιμός ποτε!
Ἐὰν αἱ χεῖρες αὐταὶ εἰς τὸ ἔθνος μας
Προὔξενσαν σπουδαίαν ποτ' ἐκδούλευσιν,
Ἄνθ' ὄλων τούτων, Δέσποτα, προσέρχομαι
Τὴν σήμερον ἐκέτης εἰς τὸ ὕψος σου.
Συγχώρει τούτους, βασιλεῦ μακρόθυμε,
Παιδιά εἶνε, ὄνπερ ὁ ἐγκέφαλος
Εἰς φαντασίας βόσκεται καὶ ὄνειρα.

Ὁ αὐτοκράτωρ ποιεῖ ὀλίγα βήματα σνεπτό-
μενος, εἶτα στρέφων, ποιεῖ σημεῖον διὰ
τῆς χειρὸς εἰς τὴν Εὐλογίαν, ὅπως ἀραστή.
Κατόπιρ λέγει, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν
Θωμᾶν.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ

Λοιπὸν ἐρῶσε καύτης;

ΘΩΜΑΣ

Γαληνότετε,

Ἐὰν ἡ φύσις εἰς τὸ σῶμα μ' ἔδιδε
Ζωᾶς μυρίας, πάσας ὀλοκαύτωμα
Καὶ εἰς ἀπλούν της νεῦμα θὰ προσέφερον,
Καὶ αὐταὶ πάλιν ἴσως δὲν θὰ ἤξιζον
Τοῦ ὕψους της νὰ γείνουν ὡς ἀντάλλαγμα.
Νὰ εἶχον ἐπεθύμουν διαδήματα
Πολλὰ νὰ ρίψω ταῦτα εἰς τοὺς πόδας της,
Ἴνα βαδίζῃ ἐπ' αὐτῶν ἐκπέμπουσα
Στὴν Οἰκουμένην ἅπασαν τὴν αἰγλην

[της.

Ἄλλ' ἤδη, ὡς γινώσκεις, Γαληνότετε,
Δὲν εἶμαι μέγας ἀλλ' ἀπλοῦς τις ἡγεμῶν
Τῆς Λεβαδείας, ὅμως ἡ καρδία μου
Πολὺ μεγάλη εἶνε καὶ πεπλήρωται
Ἰπ' ἀκραίφνου ἀγάπης πρὸς τὸ νοικόν σου.
Εἰ βούλησαι, ὦ ἀναξ, ἀποδέχθητι
Τιμίου ἡγεμόνος ἀφοσίωσιν
Εἰ δ' ἄλλως,

ἐξάγων προσφέρει τὸ ξίφος του.

τοῦτο δέχθητι τὸ ξίφος μου,

Ὅμολογῶ σοὶ ὅτι εἶμ' αἰχμαλώτος.

Ὁ αὐτοκράτωρ κατευρᾶζει τὴν ὀργὴν του.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ

Τὸ δέχομαι... πλὴν δίδω σοὶ ἀντάλλαγμα
Αὐτό...

ἐξάγων προσφέρει τῷ Θωμᾶ τὸ ἴδιον ξίφος.

καλῶν σε ἀπὸ τοῦδε ἀδελφόν.

Ὅτε Θωμᾶς καὶ ἡ Εὐλογία γονυκλιτοῦσιν
ἀσπαζόμενοι τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

ΘΩΜΑΣ

Ὁ αὐτοκράτωρ!

ΕΥΛΟΓΙΑ

Ἄδελφέ μου φίλτατε!

Πίπτει ἡ αὐλαία.

Τέλος τῆς πρώτης πράξεως

Φ. ΔΕΛΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑΣ